BANCA CENTRALĂ EUROPEANĂ

EUROSISTEM

AVIZUL BĂNCII CENTRALE EUROPENE

din 3 iunie 2013

cu privire la supravegherea macroprudențială a sistemului financiar național

(CON/2013/39)

Introducere şi temei juridic

La 3 mai 2013, Banca Centrală Europeană (BCE) a primit din partea Băncii Naționale a României (BNR) o solicitare de emitere a unui aviz cu privire la un proiect de ordonanță de urgență privind supravegherea macroprudențială a sistemului financiar național (denumit în continuare „proiectul de ordonanță de urgență").

Competența BCE de a adopta un aviz se întemeiază pe articolele 127 alineatul (4) şi 282 alineatul (5) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene şi pe articolul 2 alineatul (1) a treia şi a şasea liniuță din Decizia 98/415/CE a Consiliului din 29 iunie 1998 privind consultarea Băncii Centrale Europene de către autoritățile naționale cu privire la proiectele de reglementare[1], întrucât proiectul de ordonanță de urgență se referă la Banca Națională a României şi la normele aplicabile instituțiilor financiare, în măsura în care acestea au o influență substanțială asupra stabilității instituțiilor şi piețelor financiare. În conformitate cu articolul 17.5 prima teză din Regulamentul de procedură al Băncii Centrale Europene, Consiliul guvernatorilor adoptă prezentul aviz.

1. Scopul proiectului de ordonanță de urgență

Proiectul de ordonanță de urgență are drept obiect înființarea Comitetului Național pentru Supravegherea Macroprudențială (denumit în continuare „Comitetul") mandatat cu coordonarea supravegherii macroprudențiale a sistemului financiar național prin stabilirea politicii macroprudențiale şi a instrumentelor adecvate pentru punerea acesteia în aplicare[2]. Obiectivul fundamental al Comitetului este de a contribui la salvgardarea stabilității financiare prin consolidarea capacității sistemului financiar de a rezista şocurilor şi prin diminuarea acumulării de riscuri sistemice, asigurând pe această cale o contribuție sustenabilă a sectorului financiar la creşterea economică.

Totodată, Comitetul are următoarele atribuții: (a) coordonarea gestiunii crizelor financiare; (b) monitorizarea implementării recomandărilor Comitetului European pentru Risc Sistemic (CERS) şi a

1 JO L 189, 3.7.1998, p. 42.

2 În prezent, în România, politica macroprudențială la nivel național nu este reglementată în mod explicit în legislația internă. Supravegherea sistemului financiar național este asigurată de BNR (pentru sectorul instituțiilor de credit) şi de Autoritatea de Supraveghere Financiară, (pentru sectorul pieței de capital, al asigurărilor şi al pensiilor private). Legislația care guvernează activitatea celor două autorități naționale de supraveghere cuprinde prevederi referitoare la misiunea acestora de menținere a stabilității financiare la nivelul sectorului supravegheat respectiv. Competența exclusivă în domeniul menținerii stabilității sistemului financiar în ansamblu nu este conferită unei autorități unice.

măsurilor adoptate la nivel național ca urmare a avertismentelor CERS; (c) cooperarea şi schimbul de informații cu autoritățile de supraveghere microprudențială, cu autoritățile relevante din alte state membre şi cu CERS.

Comitetul este o entitate fără personalitate juridică înființată ca o structură de cooperare interinstituțională[3]. Acesta este constituit din reprezentanți ai BNR, ai Autorității de Supraveghere financiară (ASF) şi ai Ministerului de Finanțe. Are următoarea structură: Consiliul general, un Comitet tehnic privind riscul sistemic, un Comitet tehnic privind gestiunea crizelor financiare şi Secretariatul, asigurat de BNR.

Guvernatorul BNR este preşedintele Comitetului, precum şi preşedintele Consiliului general, care mai include doi reprezentanți ai conducerii executive a BNR, preşedintele ASF şi ministrul Finanțelor Publice. Directorul Fondului de Garantare a Depozitelor în Sistemul Bancar participă la reuniunile Consiliului general, fără drept de vot.

Atunci când, pe baza analizelor efectuate, este identificat un potențial risc pentru stabilitatea financiară, Comitetul poate emite recomandări şi avertizări adresate autorităților naționale de supraveghere microprudențială, cu privire la direcțiile de acțiune care trebuie urmate. Acesta poate de asemenea emite recomandări adresate Guvernului în vederea inițierii unor proiecte legislative în scopul menținerii stabilității financiare. Preşedintele Comitetului prezintă Parlamentului României, până la data de 30 iunie a anului următor, raportul anual al Comitetului.

2. Observații generale

Autoritatea care a transmis solicitarea de emitere a avizului a cerut o procedură de urgență[4]. BCE doreşte să atragă atenția acestei autorități asupra celei de a doua teze a articolului 4 din Decizia 98/415/CE, conform căreia BCE trebuie consultată „în timp util" în cadrul procesului legislativ. Aceasta implică efectuarea consultării într-o etapă a procesului legislativ care să asigure BCE o perioadă de timp suficientă pentru examinarea cu atenție a propunerilor legislative şi pentru adoptarea avizului său în versiunile lingvistice necesare şi care, de asemenea, să permită autorităților naționale relevante să ia în considerare avizul BCE înainte de adoptarea prevederilor respective.

3. Observații specifice

3.1 Printre misiunile Comitetului se numără identificarea instituțiilor financiare relevante din punct de vedere sistemic şi orice alte atribuții privind supravegherea macroprudențială, astfel cum sunt prevăzute de legislația Uniunii Europene[5]. Conform propunerii de directivă cu privire la accesul la activitatea instituțiilor de credit şi supravegherea prudențială a instituțiilor de credit şi a societăților

3 Articolul 1 din proiectul de ordonanță de urgență.

4 Din cauza termenului de 1 iulie 2013 pentru punerea în aplicare a Recomandării CERS/2011/3 a Comitetului European pentru Risc Sistemic privind mandatul macroprudențial al autorităților naționale (JO C 41, 14.2.2012, p. 1).

5 Articolul 3 alineatul (1) din proiectul de ordonanță de urgență.

de investiții[6] (denumită în continuare "directiva propusă"), statele membre trebuie să desemneze o autoritate publică responsabilă cu stabilirea nivelurilor rezervelor anticiclice pentru statul membru respectiv[7]. O astfel de autoritate desemnată poate fi însărcinată şi cu identificarea instituțiilor cu importanță sistemică[8], stabilirea unei rezerve de risc sistemic [9] sau luarea de măsuri specifice pentru a aborda preocupările de natura macroprudențială [10]. Aceste ultime atribuții pot fi alocate şi unei autorități competente. BCE înțelege că ar putea fi nevoie ca proiectul de ordonanță de urgență să fie modificat cu ocazia intrării în vigoare a propunerilor de regulament[11] şi de directivă pentru a stabili dacă acest Comitet este o autoritate desemnată şi pentru a reflecta atribuțiile prevăzute de acestea pentru autoritățile desemnate.

3.2 BCE apreciază dispozițiile proiectului de ordonanță de urgență care prevăd în mod expres independența BNR în ceea ce priveşte deciziile de politică macroprudențială[12] şi independența instituțională a Comitetului[13], în conformitate cu articolul 130 din Tratat,

3.3 Prezentul aviz nu aduce atingere concluziilor evaluării măsurilor aplicate ca urmare a recomandării sus-menționate, evaluare pe care CERS o va efectua în conformitate cu articolul 17 din Regulamentul (UE) nr. 1092/2010 al Parlamentului European şi al Consiliului din 24 noiembrie 2010 privind supravegherea macroprudențială la nivelul Uniunii Europene a sistemului financiar și de înființare a unui Comitet european pentru risc sistemic[14].

Prezentul aviz va fi publicat pe website-ul BCE.

Adoptat la Frankfurt pe Main, 3 iunie 2013.

[signed]

Preşedintele BCE
Mario DRAGHI

---

6 Propunerea de directivă a Parlamentului European şi a Consiliului privind accesul la activitatea instituțiilor de credit şi supravegherea prudențială a instituțiilor de credit şi a societăților de investiții şi de modificare a Directivei 2002/87/CE a Parlamentului European şi a Consiliului privind supravegherea suplimentară a instituțiilor de credit, a întreprinderilor de asigurare şi a societăților de investiții care aparțin unui conglomerat financiar (2011/0203 (COD) disponibilă la adresa: http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/13/st07/st07746.en13.pdf).

7 Articolul 126 alineatul (1) din directiva propusă.

8 Articolul 124a din directiva propusă.

9 Articolul 124d din directiva propusă.

10 Articolul 443a din propunerea de regulament al Parlamentului European şi al Consiliului privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit şi societățile de investiții (2011/0202 (COD) disponibilă la adresa: http://register.consilium.europa.eu/pdf/en/13/st07/st07747.en13.pdf).

11 A se vedea nota de subsol 10.

12 Articolul 13 din proiectul de ordonanță de urgență.

13 Conform articolului 2 alineatul (2) din proiectul de ordonanță de urgență, Comitetul şi membrii Consiliului general nu solicită şi nu acceptă instrucțiuni din partea niciunei autorități, instituții sau organism public ori privat.

14 JO L 331, 15.12.2010, p. 1.